

„Kultūrų studijų kryžkelės“

Rita Repšienė

Paryžiuje, Sorbonos universitete ir UNESCO būstinėje, liepos mėn. 2–6 d. vyko Kultūros studijų asociacijos (*Association for Cultural Studies, ACS*) devintoji konferencija „Kultūrų studijų kryžkelės“. Konferencijos vieta buvo pasirinkta neatsitiktinai, nes Paryžius, kultūrų ir tautų kryžkelė, turi ilgą ir sudėtingą istoriją. Miestas, konferencijos rengėjų teigimu, suvaidino svarbų vaidmenį skleidžiant pokolonijinę vaizduotę tarp kūrėjų ir mąstytojų, kurie formavo šiuolaikinę kultūros pasaulėvaizdį ir puoselėjo kritišką mąstymo tradiciją, kurią ir buvo siekiama aptarti konferencijoje kaip kultūros, galios ir žinių sankryžą plėtojant kultūros studijas.

Konferencijoje taip pat vyko UNESCO, tarptautinės organizacijos, kuri visada palaiko kultūrinę įvairovę ir skirtumus. Atsižvelgiant į ilgalaikį mokslinių tyrimų ir UNESCO kultūros studijų ryšį, ši konferencija turėjo būti puiki proga atsigręžti į kultūros studijų evoliuciją ir aptarti naujas mokslines išvalgas. Rengėjų nuomone, UNESCO taip pat gali pasiūlyti išskirtinę platformą aptariant svarbius aktualius klausimus ir prisidėti prie kultūros studijų Prancūzijoje ir Europoje matomumo.

Nuo savo veiklos pradžios, pirmosios kultūros studijų kryžkelės konferencijos, kuri vyko Tamperėje (Suomija) 1996 m., asociacija turėjo didelę reikšmę pasaulinei diskusijai apie kultūros studijas. Asociacijos renginiai tapo didelėmis tarp-

tautinėmis konferencijomis, kuriose nuolat renkasi mokslininkai iš visų penkių žemynų keistis moksliniais tyrimais, nuomonėmis ir įžvalgomis. Kultūros studijų asociacijos (*ACS*) *Crossroads* konferencijos vyksta kas dveji metai įvairiose pasaulio dalyse. Ankstesnės konferencijos vyko Birmingeme (Jungtinė Karalystė), Urbana-Champaigne (JAV), Stambule (Turkija), Kingstone (Jamaika) ir Honkonge.

Ši konferencija taip pat susilaukė didelio kultūros tyrinėtojų dėmesio. Nors dalyvio mokesčio būta nemažo, visų, norinčiųjų dalyvauti buvo tiek daug, kad dalyvimas smarkiai ribotas.

Pranešimų tematika buvo atvira visiems, kurių tyrimai ir veikla susiję su kultūros studijų temomis. Buvo siūloma gana įvairios temos pranešėjams ir penas apmąstymams: multikultūrizmas ir Europa; demokratizacija ir naujosios medijos; arabų ir musulmonų revoliucijos; pokolonijinė Afrika; žalieji tyrimai/aplinkos teisingumas; transmedijos ir konvergencijos kultūra; turizmo *gaze'as* ir katastrofos; regionų/vietos identifikacijos ir kalbos; postnacionalinė era; ekonomika, krizė ir kultūra; maistas, skonis ir identifikacijos ir kt.

Konferenciją pradėjo rasių ir kultūros studijų profesorė Sara Ahmed iš Goldsmitho koledžo Londono universitete. Populiarumo sulaukusi jos knyga *The Promise of Happiness* (2010), kurioje laimės

pažadas vertinamas kaip provokuojanti kultūros imperatyvo būti laimingiems kritika. Mokslininkė tyrinėja valios raiškas šiuolaikinėje kultūroje. Apie tai buvo kalbama ir konferencijos pranešime. Iš kitų preliminarinių pranešėjų išsiskyrė Jeremy Gilbertas, kuris skaito paskaitas Londono universitete kultūros studijų temomis ir yra bendro kultūros studijų tyrimų centro direktorius, taip pat kultūros teorijos žurnalo „New Formations“ redaktorius. Skaitytas pranešimas „Kultūra ir kultūros studijos postdemokratiniam amžiuje“ atspindėjo kolektyvizmo teorijas, svarbą ir patirtis. Paryžiaus VIII universiteto filosofijos profesorius emeritas Jacques'as Rancière'as, dabar besidomintis emancipacijos, estetikos ar demokratijos politikos klausimais, konferencijoje skaitė

pranešimą „Kultūros studijos ir lygybės metodas“, kuriame teigė, kad emancipacijos teorijos esmė slypi po „intelektu lygybės“ (*the equality of intelligence*) prielaida, atkreipdamas dėmesį į lygybės metodo kultūros studijų srityje svarbą. Hongkongo Lingnano universiteto profesorius ir Kultūros studijų katedros vedėjas Johnas Erni, kalbėdamas apie „Įsivaizduojamą įstatymo jėgą“, aptarė žmogaus teisių aktualijas kultūroje ir politikoje, ypač lyčių ir kalbos teisių klausimais. Devynios galybės dalyvių, pranešėjų ir klausytojų patvirtina kultūros studijų svarbą šiuolaikiniame pasaulyje.

Sukurtas tarptautinis kultūros studijų asociacijos tinklas skatina bendradarbiavimą ir tarp konferencijų virtualioje dalykinėje erdvėje.